

Kegyelet és demonstráció

Kegyelet és demonstráció — e két vonás jellemezte talán a leginkább Nagy Imre és sorstársainak pénteki búcsúztatását. *Erdélyi Tibort*, a Történelmi Igazságtétel Bizottsága főrendezőjét arra kértük, értékelje e sokak által várt napot.

— A végleges mérleget még korai volna megvonni, a történetek alapján azonban megnyugvással mondhatom, hogy a gyászolók tömege várakozásunknak megfelelően rendkívül fegyelmezett volt mind a Hősök terén, mind pedig a temetőben. Az, hogy a volt magyar miniszterelnök és sorstársai temetése mennyiben szolgálta a közmegegyezést, csak sejtethető, de erre a pontos választ majd a következő hetek, hónapok fejleményei adhatják meg. A fegyelmezettség és a szertartások, az elhangzottak fogadtatása mindenesetre jó előjelnek tekinthető. Ez a nap a TIB életében, és talán nem túlzás, ha azt mondom: a magyar belpolitikában is mérföldkő.

A Történelmi Igazságtétel Bizottsága tulajdonképpen nem erre a feladatra, hanem arra szerveződött, hogy történelmi kutatásokat foly-

tasson, és arra, hogy segítséget — adott esetben jogi segítséget is — adjon az arra rászorulóknak. A temetés megszervezésével kapcsolatos feladatokat azonban szívesen vállaltuk, jóllehet ezek bizottságunk létszámához mérve rendkívüliek voltak. Csak a társadalmi szervezetek segítségével lehetett mindezt úgy megoldani, ahogyan sikerült. Óriási szerepe volt ebben azoknak az állami szervezeteknek is, amelyek kezdettől segítették a TIB szervezőmunkáját. Említhetném a Fővárosi Tanácsot, a Temetkezési Vállalatot, de a rendőrséget, a honvédséget is. Az események — úgy érzem — egyértelműen úgy alakultak, ahogyan azt kezdettől fogva kívántuk.

*

Nagy Imre a parlament egykori elnökeként is a parlamenti demokrácia töretlen híve volt — hangzott el a búcsúbeszédben. De milyen szellemi és politikai útravalóval szolgál a mai parlament tagjának ez a nap — kérdeztük a gyászszertartás után *Zsigmond Attila* budapesti képviselőt, aki a búcsúztatást a 301-es parcellában végig követte.

— Én nagyon remélem, hogy a koszorúzó képviselőkön kívül még jó néhány képviselőtársam volt a gyászolók között. Ugyanis, amit ma itt a sors kegye folytán átélhettem, mint tényanyag tulajdonképpen ismert volt; de azt hiszem, nem lehet eltekinteni mindennek az érzelmi oldalától. Bízom benne, hogy mindenkiből, aki a téren volt, vagy itt, a temetőben, hasonlóan mély emóciókat váltott ki a végtisztesség. Ez számomra tragikus élmény marad.

Az is megerősödött bennem, hogy ez a parlament, amelynek jelen pillanatban tagja vagyok, valóságosan előkészítője kell legyen a következő, ténylegesen demokratikus Országgyűlésnek. A mai kétségkívül nem tükrözi azt a véleményanyagot, ami a társadalomban van. Néhány ma elhangzott beszédben nagyon szépen megfogalmazódtak a folytatás lehetőségei. Végül is ekkor egy kezdet csírájában meghalt. De úgy tűnik, hogy ez a csíra mégis életképes. A törvény szerinti rehabilitáció — ami a mi feladatunk — nemhogy elkerülhetetlen, hanem azonnal meg kell történnie.